

Το έθιμο της βασιλόπιτας

Η βασιλόπιτα είναι το γλύκισμα – σύμβολο της Πρωτοχρονιάς και συνδέεται με την εορτή του Αγίου Βασιλείου, από τον οποίο πήρε το όνομά της.

Την βρίσκουμε με πολλές μορφές και διάφορους τρόπους παρασκευής, σε όλα τα ελληνικά σπίτια αστικά και αγροτικά. Πάνω στην επιφάνειά της γράφεται ο αριθμός του νέου έτους με αποφλοιωμένα αμύγδαλα.

Μέσα στο ζυμάρι τοποθετείται ένα νόμισμα που όποιος το βρει κατά το μοίρασμα της βασιλόπιτας θα είναι ο τυχερός της χρονιάς. Σε κάποιες αγροτικές περιοχές αντί για νόμισμα τοποθετούσαν ένα κομμάτι άχυρο, κλήμα ή κλώνο ελιάς ανάλογα με την παραγωγή της περιοχής, όποιος το έβρισκε θα είχε καλή σοδειά κατά τη διάρκεια του χρόνου.

Η βασιλόπιτα κόβεται και μοιράζεται με ειδικό τελετουργικό την Πρωτοχρονιά. Ιδιαίτερα κομμάτια ξεχωρίζονται για τον Χριστό, την Παναγία, τον Άγιο Βασίλειο, το σπίτι και τους ξενιτεμένους της οικογένειας.

Το έθιμο της βασιλόπιτας ξεκίνησε από τον Άγιο Βασίλειο 15 αιώνες πριν, ο Άγιος Βασίλειος υπήρξε θρησκευτικός άρχοντας.

Το έθιμο της βασιλόπιτας, όπως και άλλα έθιμα του Δωδεκαημέρου (Χριστούγεννα-Θεοφάνεια), ανάγεται στα ρωμαϊκά «Σατουρνάλια», που αποτελούν συνέχεια των Ελληνικών «Κρονίων».